

Zbaľ sa a pod' do Tanzánie

(tlačová správa)

V piatok 26. 2. 2016 usporiadalo Vlastivedné múzeum v Považskej Bystrici, v zriaďovateľskej pôsobnosti Trenčianskeho samosprávneho kraja, podujatie **Zbaľ sa a pod' do Tanzánie**. Diskusný večer patril k cyklu tradičných cestovateľských večerov, pravidelne organizovaných vlastivedným múzeom.

Pozvanie na prezentáciu svojich cestovateľských zážitkov prijala **Mgr. Vlasta Paholíková**, doktorandka odboru sociálna psychológia. V roku 2013 absolvovala niekoľkomesačnú dobrovoľnícku stáž vo východoafrickej Tanzánii.

V úvode sa prezentujúca zmienila o osobných pohnútkach, ktoré ju priviedli do Afriky: záujem o iné etniká z pohľadu sociálnej psychológie. Predstavila zariadenie pre **znevýhodnené skupiny obyvateľstva**, v ktorom počas stáže pôsobila. Prostredníctvom každodenného života s vybranou skupinou detí a osôb, starajúcich sa o ne, sa zoznámila s krajinou ako takou.

Tanzánia, ležiaca na východe strednej Afriky, vznikla zlúčením dvoch štátov – Tanganiky a Zanzibaru. Krajina je pre mnohé archeologické a antropologické náleziská známa ako „kolíska ľudstva“. Je to zem mnohých etníc, jazykov a náboženstiev. Hospodárstvo štátu je založené na rôznych odvetviach poľnohospodárstva a turizmu. Tanzánia je vyhľadávanou destináciou obdivovateľov prírodných rezervácií a safari. V krajine sa nachádzajú chránené parky (napr. Ngorongoro a Serengeti), známe najväčšou koncentráciou voľne žijúcich afrických zvierat.

Dejiny národa sú poznačené ustavičným vykorisťovaním ľudského i prírodného potenciálu krajiny. V 19. storočí bola krajina nemeckou kolóniou, v roku 1890 ostrov Zanzibar pripadol Britom a po prvej svetovej vojne aj Tanganika. Nezávislosť získala Tanzánia až v roku 1964. Ťažba nerastných surovín, práca domáceho obyvateľstva v neuspokojivých podmienkach v prospech investorov a svetových veľmocí, sú realitou dnešného sveta. Boj s korupciou, rozvoj občianskej spoločnosti a zvyšovanie úrovne vzdelanosti považujú mnohí Tanzánijčania za prostriedok zvyšovania ich životnej úrovne. Hoci vplyv kolonizácie je nepopierateľný, obyvateľstvo je späté s tradíciami. Na rozdiel od západnej kultúry, sa tu veľmi silno a emotívne prežíva napríklad rodinný a náboženský život. Ľudia vytvárajú komunity, spoločne sa stretávajú a sú si navzájom nápomocní. I keď obyvateľstvo je naozaj rôznorodé (až 123 etníc), vo svete je známy najmä kmeň nomádskych Masajov, ktorý sa v mnohom odlišuje od ostatných etníc, žijúcich v tejto krajine. Masajovia tvoria stále silne patriarchálnu spoločnosť – o všetkých dôležitých záležitostiach rozhodujú starší muži. Obliekajú sa do pestrofarebných látok, okrášľujú sa svojimi typickými korálkami a neoddeliteľnou súčasťou Masaja je palica. Typický je aj masajský tanec, pri ktorom využívajú výskoky a vertikálne pohyby. Život ich kmeňa vychádza z filozofie osobnej slobody a harmonického súžitia s prírodou. Napriek tomu aj oni zápasia s problémami súčasnej doby. Keďže kvôli tradičnému paseniu dobytky žijú často mimo miest, kde nie sú vybudované komunikácie a nefunguje hromadná doprava, pasujú sa s nedostatkom škôl, nemocníc a zdrojov pitnej vody.

Po prezentácii rozličných podôb Tanzánie nasledovala zaujímavá **diskusia o africkom spôsobe života** – o hygiene, chorobách, postoji k životu, nedostatku vody, viere v duchovné bytosti a pod. Mgr. Paholíková na fakt, že do dnešných dní prežívajú medzi Európanmi viaceré **stereotypné názory na Afriku a Afričanov**. Prekonať ich dokáže osobné poznanie získané cestovaním a súžitím s inými kultúrnymi tradíciami, ale aj prijatie rôznorodosti ľudí ako takých a porozumenie, že každý človek má svoju dôstojnosť a vlastný osobný príbeh. Ľudia, nech sú z akéhokoľvek kultúrneho prostredia, sa snažia o plnohodnotný život a napredovanie. Brzdou však môžu byť mocenské záujmy a vyzdvihovanie tej skupiny ľudí, s ktorou sa prirodzene stotožňujeme.

V závere podujatia položila Vlasta Paholíková súťažnú otázku, týkajúcu sa Tanzánie. Výherkyňa dostala cennú obrazovú **publikáciu Čiernobiely svet**, ktorú vydal **Trenčiansky samosprávny kraj**. Podujatia sa celkovo zúčastnilo **53 ľudí** rôznych vekových kategórií.

V Považskej Bystrici dňa 3. 3. 2016

Mgr. Vlasta **Paholíková** – Mgr. Petronela **Rágulová**, PhD., poverená riadením Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici

